

Back Pál És Családja

Ez a Pali nagybátyám családja. Ez a kép 1956-ban készült, mielőtt kimentek volna Izraelbe. A Pali bátyám közepén, ő az anyukám testvére, mellette ül a felesége, és körülöttük a négy gyerekük. A nagynéném most halt meg nemrég, a nagybátyám meg már a hetvenes években, beteg volt. Pali bácsit bemutatták a feleségének, Back Margitnak. Ők másod-unokatestvérek voltak. A nagypapám apjának a testvére volt a Back Margitnak a nagypapája. A rokonságnak ez a része Felvidéken maradt, Stepnicán. Engem a nagypapám elvitt Pali bácsi esküvőjére, ott laktunk a rokonságnál valami három hétig, mert az esküvő előtt mentünk. Emlékszem, végigjártuk a rokonokat, a faluból az összes zsidóval rokonságban voltunk. Brnóból hozták a rabbit, s a falu kis imaházában volt az esküvő. Pali bácsi nagyapám mellett maradt a műhelyben, ő vette át később a műhely vezetését, a nagypapa pedig apanázst kapott a jövedelemből. A Pali nagybátyám és családja a gettóban [lásd: budapesti gettó] vészelte át 1944-et, Pali munkatáborban [lásd: musz] is volt. De megmaradt az egész család. Pálnak négy gyereke született, de viszonylag későn. Tíz évig nem volt gyerekük. Aztán 1942-ben megszületett Tomi, majd 1944-ben Mária, ő kis pólyás volt, és a gettóban voltak. A háború után született még két gyerekük, Iván meg Jucika. 1956-ban kiment az egész család Izraelbe, akkor készült ez a kép, de rá két évre visszajöttek, mert nem bírták. Tomi maszek volt, mosógépeket szerelt. Ivánnak bútoráruháza volt. Őt most temettük néhány hónapja. Mária nagyon szép volt. Nagyon jól ment férjhez. A férje -- régen úgy hívták, hogy handlő -- régiségkereskedő volt, ilyen családból származott. Kiment házakhoz, fölvásárolt értékes bútorokat, képeket, ilyesmit. Két kisfiuk volt.